
ICO õiguslik staatus

ICO raames investoritele *token*'ite pakkumise puhul on tõusetunud küsimused kehtiva õigusraamistiku kohalduvusest. Üldiselt tuleb asuda seisukohale, et token'id, mille omanikel on põhjendatud ootus tulevikus saadavatele rahavoogudele või mida soetatakse muul investeerimisega võrreldaval eesmärgil, kvalifitseeruvad tõenäoliselt väärtpaberiteks. Samuti, sõltumata vahendeid kaasava ettevõtja vormist või pakkumisel kasutatavast tehnoloogiast, võivad teatud juhtudel raha kaasaja ning ka seda vahendava platvormi suhtes kohalduda väärtpaberiturgu laiemalt reguleerivad seadused.

Euroopa Liidu (EL) tasandil selles osas ühtset seisukohta ei ole. Samas ei välista ELi liikmesriigid kehtivate regulatsioonide kohalduvust.

Finantsinspektsiooni hinnangul kohalduvad ICO-dele MiFID II sätted juhul, kui tegemist on token'itega, mis esindavad väärtpaberile vastavaid õigusi. Selle, kas pakutav token kvalifitseerub väärtpaberiks, määrab tema vabalt võõrandatavus ja kapitaliturul kaubeldavus – MiFID II artikli 4 punkt 44 loetleb näidetena äriühingute aktsiad, osad või muud väärtpaberid, võlakirjad või muus vormis väärtpaberistatud võlad ning muud väärtpaberid, mis annavad õiguse omandada või võõrandada selliseid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid.

Finantsinspektsioon juhib tähelepanu, et ICO-de raames pakutavate *token*'ite olemusest sõltuvalt võib neile kohalduda väärtpaberituru seadus ([VPTS](#)). Seda eelkõige juhul, kui tegemist on *token*'itega, mis tagavad teatavad õigused emitendis või annavad teatava tuluootuse investorile. Sellise olemusega token'id kvalifitseeruvad üldiselt väärtpaberiks VPTS §-i 2 mõistes, mistõttu võib nende väljastamise suhtes kohalduda väärtpaberiemissiooni säte VPTS § 13. Samuti tuleb token'ite emitendil VPTS §-i 12 valguses hinnata, kas tegemist võib olla avaliku pakkumisega – sellisel juhul tuleb Finantsinspektsioonis registreerida ja avalikustada selle kohta prospekt.

Finantsinspektsioon soovib õiguslikku analüüsi

VPTS-i sätted kohalduvad ka ettevõtetele, kes pakuvad VPTS § 43 mõistes investeerimisteenuseid. Näiteks ettevõtetele, kes osalevad väärtpaberite, antud juhul token'ite pakkumise või emiteerimise korraldamises, või viivad ühetaolistel tingimustel *token*'ite omandamis- ja võõrandamishuve kokku. VPTS § 45 nõuab sellise püsiva tegevuse osutamiseks vastava tegevusloa olemasolu.

Samuti võib *token*'eid pakkuva ettevõtte suhtes kohalduda krediidiasutuste seadus. Seda juhul, kui ettevõtte majandustegevuseks on oma nimel ja arvel laenude andmine, ning sellise tegevuse finantseerimine toimub näiteks ICO raames avalikkuselt tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamisega. Finantsinspektsioon on varasemalt avaldanud oma märgukirjas „[Krediidiasutuste tegevusala](#)“, et avalikkuselt tagasimakstavate vahendite kaasamine võib teatud tingimustel olla ka väärtpaberite pakkumine.

Virtuaalvääringute kauplemisega seonduvalt kohaldatakse virtuaalvääringu teenuse pakkujatele rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadust (RahaPTS § 2 lg 1) ja nimetatud seaduses finantseerimisasutuste kohta sätestatud ning virtuaalvääringu teenuse pakkujad on seeläbi RahaPTS tähenduses kohustatud isikud. See tähendab, et virtuaalvääringu rahakotiteenuse ja virtuaalvääringu vahetamise teenuse osutamiseks on RahaPTS § 70 lõike 1 punkti 4 kohaselt nõutav tegevusluba, v.a juhul, kui kohalduvad § 70 lõikes 2 sätestatud erandid. Vastavalt RahaPTS §-le 71 tuleb tegevusloa taotlus esitada rahapesu andmebüroole, kes teeb RahaPTS § 64 järgi kohustatud isikute poolt käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuete täitmise üle riiklikku järelevalvet.

Kuna ICO-de mudelid ning pakutavad *token*'id on laialt varieeruvad, tuleb iga pakkumise tingimusi eraldi hinnata. Finantsinspeksioon soovib seega kõigil *token*'eid väljastavatel või väljastada plaanivatel ettevõtetel, ICO-de korraldajatel, turustajatel ja asjaomastel kauplemisplatvormidel viia läbi õiguslik analüüs oma tegevuse vastavusest kehtivate regulatsioonidega.

*ICO-de mõiste hõlmab selles artiklis ka *initial token offering*'e, sest *coin*'e ja *token*'eid on käsitletud sünonüümidenä.

Viimati muudetud 07.02.2022 [Teavita mind, kui sisu muutub](#)